

Informe de gestió 2019

Maig 2020

Patronat

La Fundació TMB es va constituir l'any 2010 amb la missió de conservar i difondre el patrimoni històric i cultural de TMB, i alhora fomentar i promoure accions de caràcter social per facilitar la inclusió, l'accessibilitat, la sostenibilitat, la cooperació, la solidaritat i els valors del transport públic entre la ciutadania, aspectes que donen suport a la visió i la missió de TMB.

El seu patronat està integrat per les persones i entitats següents:

Presidenta:	M. Rosa Alarcón Montañés
Vicepresident:	Gerardo Lertxundi Albéniz
Director:	Santiago Torres Sierra
Secretari:	Oriol Sagarra Trias
Vocals:	Fundació Privada ECOM, representada per Montserrat García Blasco Fundació ONCE, representada per Enric Botí Castro de la Peña Projectes i Serveis de Mobilitat, SA, representada per Montserrat Pérez Adrián Joaquim Balsera García Dolores Bravo González

Els nostres objectius

- Fomentar el transport públic per contribuir a la mobilitat sostenible i al desenvolupament social i econòmic de Barcelona i la seva àrea metropolitana, des d'una perspectiva d'empresa socialment responsable.
- Impulsar accions que afavoreixin la integració de tots els col·lectius socials, tot garantint l'accessibilitat universal al transport públic.
- Potenciar valors cívics i accions socials i culturals vinculats al transport públic i a la visió i missió pròpies de TMB.
- Preservar i promocionar el patrimoni històric i cultural de TMB.

TMB
Educa

TMB Educa

A través del programa TMB Educa, la Fundació TMB desenvolupa accions amb l'objectiu d'impulsar l'educació de les noves generacions en una veritable cultura de la mobilitat sostenible. El programa preveu, també, tallers de mobilitat i activitats formatives per a tots els col·lectius.

Oferim, a les escoles i a altres col·lectius, el nostre projecte educatiu per ensenyar i transmetre, a través del transport públic, valors de convivència i ciutadania.

El projecte TMB Educa és l'expressió de la voluntat educativa de TMB i de la seva implicació amb la resta d'entitats que formen la xarxa educativa de Barcelona i de l'àrea metropolitana.

TMB Educa

Es treballen quatre línies d'actuació:

Treballem un vincle indestriable entre mobilitat i civisme amb un objectiu principal:

- La consecució d'un model de mobilitat sostenible i segura que comporti un canvi d'ús de l'espai urbà.
- El foment de valors de respecte i de convivència per avançar cap a una ciutat cada dia més humana, amb més qualitat de vida i amb el compromís de tenir respecte per les instal·lacions i els serveis i la millora de la convivència amb la resta dels usuaris.

TMB Educa

Activitats escolars

L'any 2019, s'han fet **344 visites escolars**, amb una participació de **8.895 alumnes**, que es reparteixen entre les **16 activitats** ofertes i els diferents nivells educatius.

Activitats educatives de suport a accions de divulgació

El 2019, hem estat presents en diferents activitats celebrades a Barcelona i l'àrea metropolitana.

- A la jornada d'educació per a la mobilitat segura organitzada per Guàrdia Urbana.
- A la X edició del Ral·li Internacional d'Autobusos Clàssics.
- A la presentació de les activitats educatives al PAE (Programa d'activitats educatives de l'IMEB).

Jornada d'educació per a la mobilitat segura.

X edició del Ral·li Internacional d'Autobusos Clàssics.

TMB Educa

- A la Festa Major de Sant Adrià de Besòs i d'Horta.
- A la celebració del Dia sense cotxes de l'Hospitalet de Llobregat.
- A la jornada celebrada amb motiu de les festes de Nadal al CON de Zona Franca, on els empleats i els seus infants van poder gaudir d'una sèrie d'activitats com pintar un mural dedicat a la mobilitat, el concurs de dibuix "Decora el teu bus", així com visitar els autobusos històrics de la fundació.

Festa Major d'Horta

Festes de Nadal al CON de Zona Franca

Imatge de la jornada del "Dia sense cotxes"

TMB Educa

Activitats educatives per a grups d'interès social

S'han dut a terme 23 actuacions per a col·lectius d'especial interès, amb una participació de 530 persones.

Les més destacades han estat les següents:

- Un metro de tots (una activitat per conscienciar sobre les bones pràctiques per evitar el frau).
- TMB es mou per l'educació (un projecte de diversificació curricular inclòs en el programa Enginy del Consorci d'Educació de Barcelona).
- I tu, com et mous? (taller per fomentar el civisme en escoles conflictives).
- TMB a prop teu (aprenentatge del web i TMB App).
- TMB va l'escola (activitat per apropar TMB a l'educació infantil).
- Ens mou la Gent Gran (taller per fomentar la seguretat de la gent gran en els desplaçaments en bus i metro).
- TMB obert per vacances (una activitat adreçada a diverses ONG els mesos de juliol i agost).

TMB es mou per l'educació

TMB Educa

Activitats de suport a la recerca educativa

Un any més hem participat a l'edició número XXI de l'Exporecerca Jove, una mostra de 120 treballs d'investigació realitzats per joves d'entre 12 i 18 anys, amb l'objectiu de promoure la investigació entre els joves i amb la concessió del premi TMB Educa a treballs relacionats amb l'àmbit de la mobilitat.

Un altre any, hem format part del tribunal de selecció dels premis de Recerca de Barcelona (Consorti d'Educació de Barcelona – IMEB).

Hem continuat col·laborant amb treballs de recerca escolar i universitària.

Formació continuada dels monitors del projecte educatiu TMB Educa

Hem celebrat la XII Jornada Formativa dels monitors del projecte educatiu TMB Educa, impartida per tècnics de la Fundació Pere Tarrés, enguany amb el tema "recursos per treballar l'educació emocional en els infants".

Reconeixement de la qualitat educativa de les activitats

Continuem mantenint el **Segell de Qualitat Educativa del Consell de Coordinació Pedagògica**. Aquest reconeixement ha estat atorgat per l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona i per l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB).

Imatge del segell de qualitat educativa del Consell d'Innovació pedagògica

Patrimoni històric

Patrimoni històric

A Patrimoni Històric tenim cura i fem difusió del nostre fons patrimonial, vetllem per la conservació dels vehicles històrics, dels edificis històrics i dels objectes catalogats que són testimoni de la història del transport públic a Barcelona.

Volem que la història dels transport públic i de la mobilitat de la nostra ciutat estigui viva entre els usuaris i els ciutadans. És per això que cada any intentem acostar el nostre patrimoni a través d'activitats que ens ajuden a difondre'l d'una manera lúdica i festiva.

Com a objectiu principal, volem impulsar una exposició única i permanent del transport a la ciutat de Barcelona.

Patrimoni històric

El 2019 hem estat presents a les activitats següents:

X edició del Ral·li Internacional d'Autobusos Clàssics

Els dies 8 i 9 de juny es va celebrar el X Ral·li internacional d'autobusos clàssics. Aquest acte està organitzat per la Fundació TMB, l'Empresa Sagalés i l'Associació ARCA.

Com a novetat d'aquesta desena edició, destaquen:

- Exposició dedicada al desè aniversari de la primera circulació dels autobusos híbrids a Barcelona.
- Exposició del minibus 4224 (Mercedes Benz - Sprinter) que va prestar servei com a Bus del Barri durant gairebé vint anys i que es va retirar de circulació el mes d'abril passat.
- Exposició d'autobusos d'última tecnologia: els primers autobusos articulats 100% elèctrics de les marques Irizar i Solaris, i un dels tres híbrids biarticulats ExquiCity de Van Hool. Un model dels darrers busos de GNC, el prototip de minibus elèctric RIS3CAT i el model híbrid del Barcelona Bus Turístic.

Recreació d'antigues línies

Activitat organitzada per ARCA i ACEMA en la qual va participar la Fundació TMB amb el Pegaso 6420. En total s'han recreat les línies 31, 25, 92, 10 i 45.

Imatge de la X edició del Ral·li Internacional d'Autobusos Clàssics

Recreació d'antigues línies

Patrimoni històric

Participació a la Festa Major del barri d'Horta

Durant la jornada, els visitants van poder fer un petit recorregut amb els autobusos històrics Chausson 59 i la Jardineria MAN o visitar en estàtic l'autobús Aclo 410.

Participació en la 7a Fira de l'Automòbil i concentració de vehicles clàssics de Montcada i Reixac

Activitat organitzada per l'Ajuntament del municipi i els Amics dels Clàssics de Montcada (ACMiR). Fundació TMB hi va participar amb l'exhibició del vehicle clàssic Urbas Chausson 59.

Participació en la festa de Nadal del CON de Zona Franca per a empleats

Exhibició dels vehicles més emblemàtics que la fundació té restaurats, entre d'altres, l'autobús Aclo, el Dodge Brothers 240 i el Chausson 59. El vehicle acollia, en el seu interior, els ajudants de Ses Majestats els Reis d'Orient i es feia l'expedició del certificat de bon comportament. Va tenir lloc el 15 de desembre.

Imatge de l'autobús Chausson a la Festa Major d'Horta

Imatge de la participació a la festa de Nadal del CON de Zona Franca

Patrimoni històric

Arxiu fotogràfic de Patrimoni Històric

Tasques de digitalització

Continua la ingesta d'imatges a Videoma, el programari de gestió de continguts multimèdia de TMB. **Ja estan disponibles 4.000 imatges provinents de la col·lecció de diapositives dels anys 1980/1990 i de la col·lecció fotogràfica de l'arxiu d'Infraestructures.**

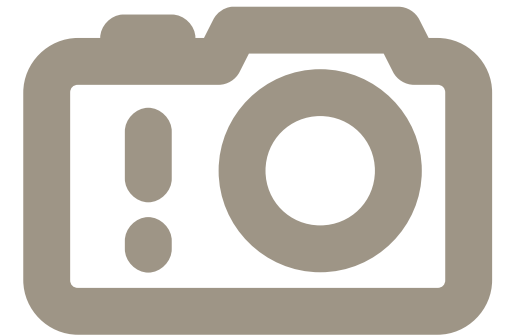
Incorporació de material a l'arxiu de Patrimoni Històric

Tasques de localització i trasllat de l'arxiu fotogràfic d'Infraestructures

Localitzat en un magatzem d'infraestructures, a la planta soterrani de ZFII, **una col·lecció de 5.000 fotografies en paper amb 4350 negatius d'acetat i 150 plaques de vidre.** La col·lecció es va traslladar el 15 de maig a l'arxiu fotogràfic de Patrimoni Històric per catalogar-la.

Incorporació a l'arxiu de Patrimoni Històric de l'antiga col·lecció de plànols en suport microfilm

Provinent de l'arxiu de plànols de Desenvolupament d'Infraestructures es va traslladar el 14 de juliol a l'arxiu de Patrimoni Històric per conservar-la. **Conté aproximadament 75.000 microfilms.**

Patrimoni històric

Recuperació i trasllat al dipòsit de Patrimoni Històric del mural ceràmic de l'estació de Paral·lel del 1970

Aquest mural, que està catalogat per l'Ajuntament amb el codi 3437 – 1, s'havia donat per perdut arran de les obres de remodelació de l'estació del 2017. Després de ser localitzat a les dependències de l'estació, el 26 de juny va ser traslladat a l'arxiu de Patrimoni Històric.

Incorporació d'un cotxe originari del Funicular del Tibidabo

El 26 de setembre es va incorporar a la col·lecció de vehicles antics de la Fundació TMB el cotxe originari del Funicular del Tibidabo que conservava el cable de tracció. El vehicle és de l'any 1901 amb modificacions posteriors, i va formar part dels 2 primers vehicles del funicular a l'inici de la posada en marxa, el 1901. Aquesta incorporació ha estat possible gràcies a la donació del Parc d'Atraccions Tibidabo.

Imatge del cotxe originari del Funicular del Tibidabo

Patrimoni històric

Donació de llibres al Museu de la Ciència i la Tècnica de Terrassa (mNACTEC)

Hem fet donació, a la biblioteca del mNACTEC, d'un fons de 242 llibres provinents de l'antiga biblioteca d'Infraestructures de Metro. Aquesta biblioteca va ser traspassada a Patrimoni Històric des del Departament d'Infraestructures de Metro perquè era obsoleta per al departament.

El mNACTEC valora la donació com a important i destaca el seu doble valor:

- Valor afegit per l'antiguitat: editats a la 1a i 2a dècada del segle XIX, la qual cosa els qualifica de Patrimoni Bibliogràfic.
- Valor pel contingut: pertinent per al del Centre de Documentació del mNACTEC, temes com ciències aplicades, electrotècnica, informàtica, metal·lúrgia, construcció catàlegs il·lustrats molt valuosos quant a informació, entre d'altres.

Manteniment de vehicles històrics

La conservació dels vehicles de la fundació requereix d'un treball continu de manteniment, que realitza el personal dels tallers de Bus i Metro de Triangle. Aquesta feina es valora molt especialment perquè forma part de la voluntarietat dels treballadors que dediquen part del seu temps a cuidar d'aquests vehicles.

Patrimoni històric

Recuperació vehicles

Durant el 2019 hem treballat en el procés de licitació de la reconstrucció de l'autobús Tilling Stevens, el primer model d'autobús que va circular en la primera línia de la CGA (Companyia General d'Autobusos) el 1922.

Amb la seva reconstrucció es vol recuperar el vehicle de la catacumba de la cotxera de Triangle perquè pugui participar en els actes del centenari del servei d'autobús de la ciutat de Barcelona, que se celebrarà d'aquí a dos anys.

Avenços del Grup de Treball de Patrimoni Històric Ferroviari de Catalunya

El Grup de Treball de Patrimoni Històric Ferroviari de Catalunya, format per a les principals institucions i associacions vinculades al món ferroviari, s'encarrega d'establir criteris de valoració de tot el patrimoni industrial ferroviari que no està inclòs en el marc de cap espai museístic, i que, per la seva idiosincràsia i el seu volum, en la majoria de casos es troba dispers pel territori.

En aquest sentit, el 2019 s'han treballat en els projectes següents:

Imatge de l'autobús Tilling Stevens

“Catalunya sobre vies”, nova secció del web de Turisme de Catalunya

Participem, amb el Grup de Treball de Patrimoni Històric Ferroviari de Catalunya, en la creació de “Catalunya sobre vies”, un nova secció per al web de Turisme de Catalunya dedicada al turisme ferroviari. <http://www.catalunya.com/que-fer/descobreix/catalunya-sobre-vies>

Treballs per a la declaració de Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)

Des d'aquest grup es treballa per la declaració de BCIN dels principals béns de patrimoni ferroviari, alguns dels quals són propietat de la Fundació TMB. El tràmit de declaració està esperant l'informe del Col·legi d'Enginyers.

REFUGI SANTA EULÀLIA, localització de l'entrada principal

Les obres que es van dur a terme al pati exterior de la cotxera de Santa Eulàlia durant el mes de novembre van deixar al descobert una llosa que amagava l'entrada principal del refugi. Aquest refugi, construït durant la Guerra Civil, ja havia estat localitzat l'estiu del 2019 arran de la troballa dels plànols a l'arxiu de Patrimoni Històric de la Fundació TMB. Amb la troballa de l'entrada principal, els Mossos d'Esquadra i el Departament de Patrimoni de l'Ajuntament de l'Hospitalet van poder accedir al seu interior, cosa que confirma que es tracta d'una estructura sòlida, que és una construcció de gran qualitat i que l'estat de conservació és molt bo.

Després de la inspecció, es va continuar, tal com estava previst, amb el formigonat del pati i, seguint instruccions de l'Ajuntament de l'Hospitalet, es va preservar l'accés al refugi construint una arqueta amb tapa de 80x80.

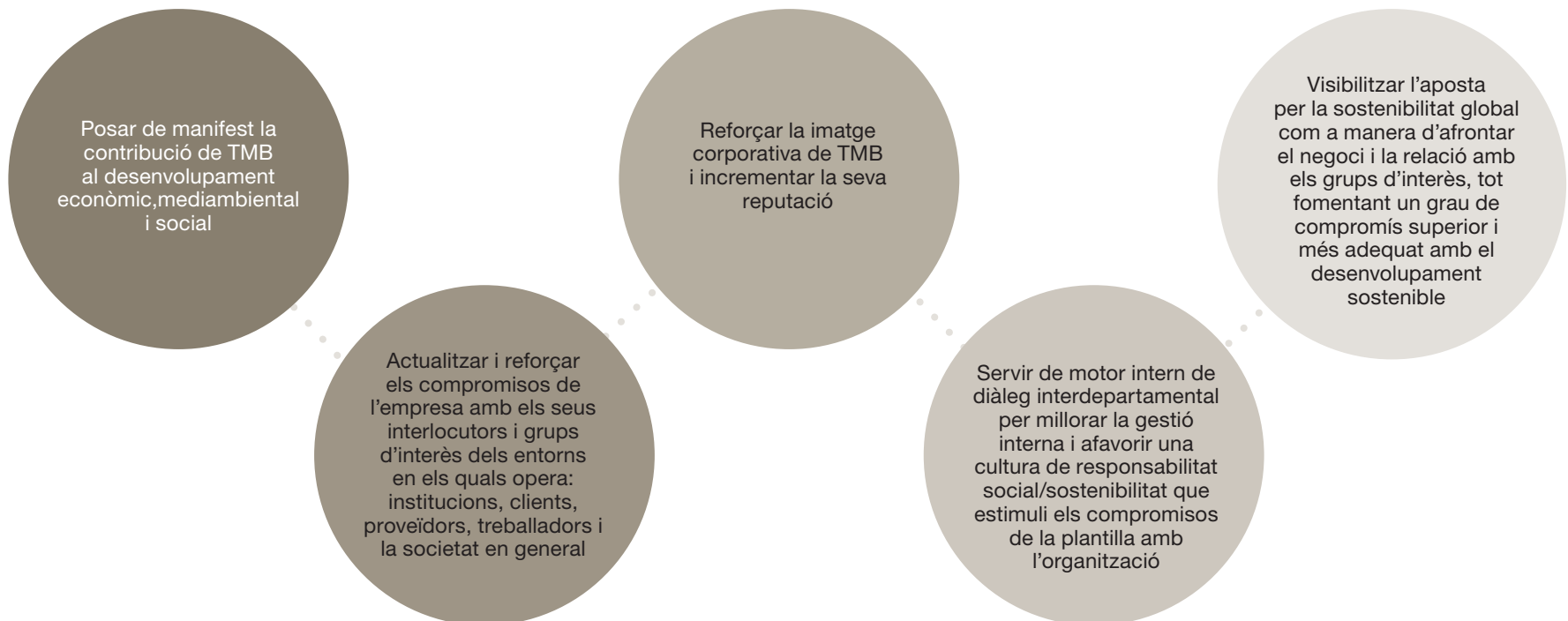
Imatge del refugi antiaeri trobat a l'edifici de Santa Eulàlia

Responsabilitat Social Corporativa

Responsabilitat Social Corporativa

Des d'aquest servei, s'impulsen i es desenvolupen les polítiques de responsabilitat social de TMB, amb l'objectiu de posicionar TMB com a referent de RSC tot garantint una alineació estratègica de totes les àrees de la companyia.

Objectius

Responsabilitat Social Corporativa

Polítiques de responsabilitat social

Amb la finalitat d'orientar les polítiques de responsabilitat social cap a l'enfocament de sostenibilitat global que marca l'agenda 2030 de l'ONU, hem plantejat les bases per abordar un estudi que analitzi la contribució de TMB a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS), que ens permeti identificar les actuacions amb les quals ja estem impactant i aquelles que s'han d'implementar per assolir resultats més alineats amb el desenvolupament sostenible de la societat.

Aquest treball ha implicat analitzar els 17 ODS i les 169 metes en què es vertebren, tot abordant una reflexió interna al voltant de la millor fórmula de posar en valor la contribució real i potencial de TMB tant a efectes de difusió interna i externa com en termes reputacionals.

Responsabilitat Social Corporativa

Tria la teva causa i MOU-TE 2019

Per novè any consecutiu, la plantilla de les companyies que conformen el grup TMB ha escollit la causa que ha motivat la principal iniciativa solidària per aquest any. Així, amb un **37%** dels volts emesos, es va triar “les afectacions de salut derivades de l'exposició a l'amiant”.

D'acord amb aquesta línia, s'han dut a terme tres iniciatives amb la finalitat pedagògica i de sensibilització:

- Dues conferències d'experts en la matèria (una a la seu del Parc Científic de Barcelona i una altra a l'Hospital General de la Vall d'Hebron).
- Una exposició de producció pròpia a l'espai Mercè Sala i difusió de la campanya de finançament col·lectiu organitzada per Aromics per al finançament de la recerca d'un fàrmac contra el mesotelioma maligne.

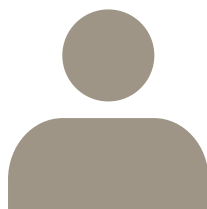
Responsabilitat Social Corporativa

Serveis solidaris per a la mobilitat

S'han fet:

**43 serveis
solidaris de bus**

**16 conductors
voluntaris**

**176
hores**

**891
persones**

Responsabilitat Social Corporativa

Totes aquestes persones amb necessitats específiques de mobilitat (discapacitat, gent gran i col·lectius en risc d'exclusió social) han pogut experimentar el desplaçament a bord d'un autobús de TMB, cosa que els ha permès familiaritzar-se amb el vehicle i els dispositius d'accessibilitat i seguretat que incorpora.

S'han dut a terme vuit tallers per fomentar l'autonomia personal al Metro, amb la participació de 10 guies voluntaris diferents que hi han invertit un total de 32 hores i han beneficiat 64 persones amb discapacitat, que han pogut apropar-se a les instal·lacions de Metro i conèixer en detall les mesures d'accessibilitat i seguretat que s'hi poden trobar.

Imatge dels tallers per fomentar l'autonomia personal al Metro

Responsabilitat Social Corporativa

Col·laboracions en difusió amb entitats socials

S'han acordat 66 col·laboracions per donar a conèixer iniciatives/ esdeveniments/campanyes d'entitats del tercer sector social mitjançant canals de comunicació propis de TMB.

De la mateixa manera, s'han desenvolupat 4 accions de dinamització social a la xarxa de Metro.

- Una exposició fotogràfica de Save the Children amb motiu de la celebració del seu centenari.
- Un "photocall" contra la violència masclista a càrrec de la Fundació SETBA.
- La lectura del manifest institucional amb motiu del 25-N.
- Una campanya de captació de donants de moll de l'os promoguda pel Banc de Sang i Teixits de Catalunya.

Imatge de l'exposició de Save the Children amb motiu de la celebració del seu centenari

Imatge del "photocall" contra la violència masclista a càrrec de la Fundació SETBA.

Responsabilitat Social Corporativa

Campanya Karma

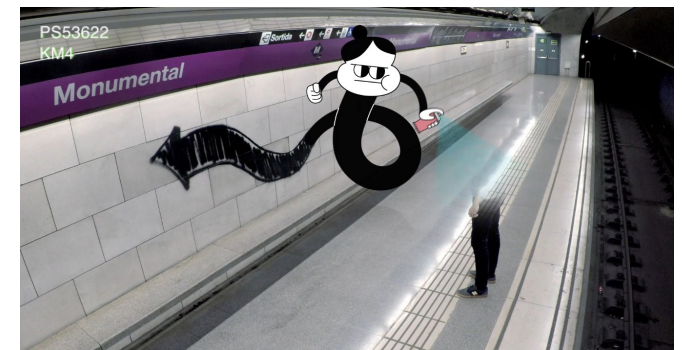
El 2019, en col·laboració amb altres departaments de la Direcció Executiva de Màrqueting, es va continuar desenvolupant el Pla de gestió del civisme i la convivència a les xarxes de transport públic.

El personatge Karma ha treballat els conceptes següent:

- Fes-ho bé
- Viatjar bé és fàcil

El 2019, el personatge ha estat la prescriptora dels conceptes següents:

- No embrutis els espais (animació serp)
- ... Respecta l'espai dels altres (animació tomàquet)
- ... Abans d'entrar, deixa sortir (animació metro)
- ... A les escales mecàniques, situa't a la dreta (animació braç)
- ... Crida a aturar la violència masclista (animació mà)

Projectes Culturals

Projectes Culturals

Organització d'esdeveniments culturals

Durant l'exercici 2019, TMB Cultura va desenvolupar un conjunt d'activitats de diferents disciplines i en col·laboració amb associacions i institucions de Barcelona i de l'Àrea Metropolitana. Totes les activitats s'han portat a terme a les xarxes de metro i bus, i totes han estat finançades, en bona part, a través de patrocinadors.

Amb aquest programa, la Fundació TMB:

- Aporta un valor cultural afegit als usuaris del transport públic.
- Es creen sinergies amb les entitats, les associacions i les institucions del món cultural de Barcelona i l'Àrea Metropolitana.

Imatge de la mostra de Tango

Imatge de l'exposició commemorativa del 500 aniversari de Leonardo da Vinci al passadís de Ciutadella - Vila Olímpica

Projectes Culturals

Les activitats principals del programa TMB Cultura han estat:

- La col·laboració cultural amb l'Institut de Cultura de Barcelona, per la celebració del Festival de la Quinzena de la Dansa Metropolitana a les estacions de Badalona Pompeu Fabra, Cornellà Centre, Fondo i l'Hospitalet.
- El Festival Internacional de Piano Maria Canals al Metro, a les estacions de Diagonal i Universitat.
- Concurs de relats curts online de TMB.
- L'Exposició al passadís de Diagonal "20 anys del Liceu".
- Signatura del conveni entre TMB i la Universitat de Barcelona en matèria d'accessibilitat.
- Exhibició de dansa carioca al vestíbul de l'estació Universitat.
- L'exposició/acció de col·laboració conjunta "L'art com a resposta, permanentment al MACBA" al passadís de l'estació Diagonal.
- L'exposició commemorativa del 500 aniversari de Leonardo da Vinci al passadís de Ciutadella - Vila Olímpica a càrrec del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona (CRG).
- Els concerts del Festival Barcelona als punts de músics de l'estació Diagonal.
- L'exposició fotogràfica de Save the Children a l'estació Diagonal.
- La celebració del Cafè Científic al vestíbul d'Universitat a càrrec del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona (CRG).
- La mostra de tango al vestíbul d'Universitat, activitat cultural organitzada pel Consolat d'Argentina a Barcelona.
- La lectura del manifest amb motiu del Dia Internacional contra la Violència Masclista a l'estació Diagonal.

Projectes Culturals

Projectes culturals propis

A continuació es detallen els principals projectes culturals liderats aquest any 2019:

Músics al Metro

Amb la col·laboració de l'Associació de Músics al Carrer (AMUC), l'Institut Català de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i el Districte de Ciutat Vella. Des de llavors, més de 600 formacions actuen en els punts habilitats a les instal·lacions del suburbà. El fet diferencial de més rellevància és que es tracta d'una iniciativa de gestió única a tot el món.

El mes de maig es van celebrar les proves d'idoneïtat dels Músics al Metro, organitzades conjuntament amb l'Associació de Músics de Carrer (AMUC), i amb la col·laboració d'un jurat integrat per professors de l'Escola de Músics Juan Pedro Carrero (JPC), adherida al Districte de Ciutat Vella. Els candidats interpreten temes del seu repertori i el jurat valora criteris com la qualitat interpretativa i la varietat de repertori, l'originalitat i la riquesa creativa de la proposta i la diversitat cultural, estilística i instrumental.

Imatge de les proves d'idoneïtat del projecte "Músics al metro"

Projectes Culturals

Concurs de Relats Online de TMB

El Concurs de Relats Curts de TMB és una fórmula original i participativa perquè els ciutadans de Barcelona i l'Àrea Metropolitana s'exercitin en l'escriptura i la lectura. El certamen ha rebut 1.111 històries participants en la categoria de Relat Lliure, 434 TweetRelats i 78 participacions a Instagram.

El web és: www.relatscurts.tmb.cat

Imatges del lliurament de premis del Concurs de Relats de TMB

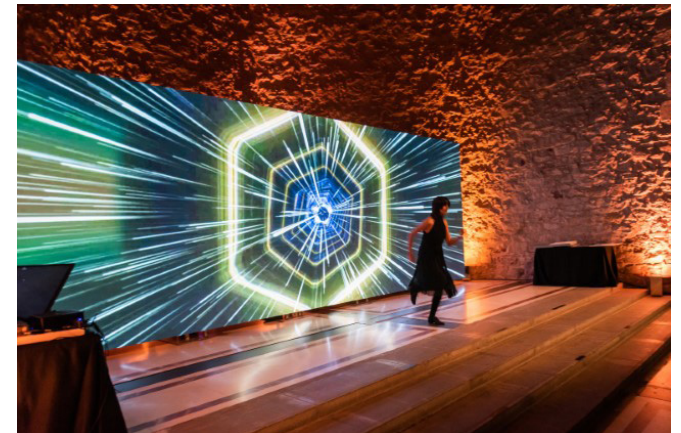
Projectes Culturals

Subtravelling

És el Festival Internacional de Curtmetratges de la Fundació TMB. Un Festival pioner per les seves característiques, on el transport públic és el protagonista. La 10a edició del Festival de Curtmetratges SUBTRAVELLING, organitzada per la Fundació TMB, s'emmarca dins del programa TMB Cultura i pretén apropar els valors socials i culturals de la ciutat de Barcelona i la seva Àrea Metropolitana.

Té lloc durant els mesos d'octubre i novembre a les pantalles del MouTV i aquest any el festival ha tornat a consolidar la seva col·laboració internacional amb Seoul Metro, i el seu festival Seoul Metro International Subway Film Festival (SMIFF) amb el qual es comparteixen continguts i que es projecten a les pantalles dels metros de les ciutats de Seül i Barcelona.

En aquesta edició s'han presentat 150 curtmetratges. El web és www.subtravelling.tmb.cat

Imatge del Festival Internacional de Curtmetratges de la Fundació TMB

Projectes Culturals

Espai Mercè Sala

L'Espai Mercè Sala és una sala d'exposicions temporals que TMB té a la seva xarxa de Metro. La instal·lació és un espai obert a la creativitat d'entitats i artistes perquè tots els ciutadans i els usuaris del transport públic gaudeixin de les exposicions que s'hi ofereixen.

L'any 2019, la sala ha acollit un total de cinc exposicions; així mateix, l'Espai Mercè Sala s'ha tornat a sumar a la participació de la Nit dels Museus, organitzada per l'Ajuntament de Barcelona.

Les exposicions han estat les següents:

Projecte UMBRAL

Barcelona va acollir la conferència "United Cities for Rights", per aquest motiu, l'Ajuntament de Barcelona va convidar 10 artistes visuals a fer intervencions a estacions de metro. L'Espai Mercè Sala va actuar de nexa vertebrador d'aquestes intervencions amb una exposició il·lustrativa amb vinils representatius d'aquestes deu intervencions.

Imatges del Projecte UMBRAL

Projectes Culturals

Cicatriu

Les vivències de cinc dones que han patit la violència masclista en una exposició fotogràfica organitzada per la Fundació Setba i apadrinada per la fotoperiodista Sandra Balsells (Premi Ortega y Gasset 2006)

El jardí xinès

Proposta expositiva que consisteix a introduir un jardí en un espai que no està concebut per complir aquesta funció. El jardí xinès és un projecte de l'arquitecta Benedetta Tagliabue, organitzada per Casa Àsia i la prestigiosa arquitecta italiana, premiada amb el RIBA International i recentment guardonada amb la Creu de Sant Jordi.

La llum secreta

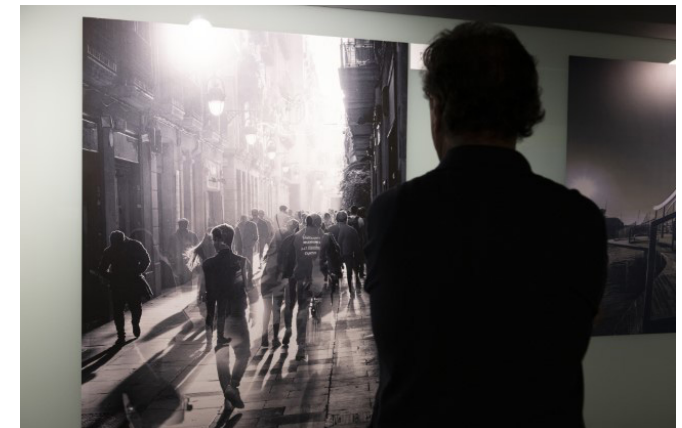
Exposició fotogràfica on el fotògraf i investigador de la imatge Daniel Rivera ens convida a reflexionar sobre el valor que té la llum natural en la fotografia, tot evitant la il·luminació artificial.

La lluita contra l'amiant

Exposició divulgativa sobre les afectacions de salut derivades de l'exposició a l'amiant, emmarcada en el programa d'accions de sensibilització de la Fundació TMB, en col·laboració amb entitats i organitzacions especialitzades.

Imatges de l'exposició "Cicatriu"

Imatges de l'exposició "La llum secreta"

Accessibilitat Universal

Accessibilitat Universal

El Servei d'Accessibilitat Universal orienta la seva visió amb el "Client amb diversitat 360°", treballant l'accessibilitat com un principi de qualitat i no només com un atribut del servei, amb el disseny per a tothom com a principal fita i amb un model de governança participatiu, transversal i rigorós.

Al llarg de l'exercici s'han incorporat al Servei una sèrie de professionals que permeten fer un treball transversal de col·laboració, assessorament i acompanyament de l'organització cap a una cultura de gestió de la diversitat. Cal destacar que s'ha apostat per internalitzar la consultoria experta, dotant d'una Oficina Tècnica d'Accessibilitat Universal (OTAU) amb tècnics especialistes coordinant tots el projectes referits.

L'activitat d'aquest exercici s'ha fonamentat en:

- La continuïtat en el seguiment dels 49 projectes del Codi Operatiu que apliquen a tots els àmbits de l'organització que tenen una relació directa amb l'accessibilitat de les infraestructures, vehicles i serveis de la companyia.
- L'estructuració i concreció d'un nou model organitzatiu transversal a tota l'empresa orientat a la millora continua de les infraestructures, vehicles i serveis.
- La revisió dels processos de manteniment dels sistemes ja implementats (rampes de Bus, ascensors al Metro, etc).
- La formació del personal orientant un canvi cultural i l'eliminació de barreres actitudinals.
- El desenvolupament d'elements d'innovació tecnològica.
- Manteniment del procés de diàleg i participació dels col·lectius implicats.

Accessibilitat Universal

A continuació es descriuen les actuacions globals més significatives en aquest camp desenvolupades al llarg de l'exercici:

Codi Operatiu d'Accessibilitat Universal

El Codi Operatiu com a sistema de gestió té com a objectiu de ser una eina de governança i d'apoderament per a l'organització cap a la millora continua en l'accessibilitat de TMB. Format per 14 grups de treball amb 52 projectes orientats al compliment amb les disposicions legals reglamentàries.

A l'últim quadre de seguiment trimestral es mostra un tancament de 11 projectes. Els més significatius de cada grup són:

1.Bus:

Enginyeria Bus. Revisió dels paràmetres, espais reservats i elements embarcats al bus per iniciar un canvi en el Reglament Europeu 107 per vetllar en criteris d'usabilitat, confortabilitat i seguretat de l'accessibilitat.

Gestió d'Incidències Bus. Treball de prevenció de sinistres amb el col·lectiu de Persones Grans

Infoaccessibilitat Bus. Implantació del sistema d'assistent en parada anomenat BeaconsBus. Es preveu l'obertura d'aquesta funcionalitat a tot el col·lectiu a l'abril de 2020.

Manteniment Bus. Disseny i implementació d'un Pla de Manteniment dels elements d'accessibilitat amb especial atenció a les rampes.

Accessibilitat Universal

2. Metro:

Infoaccessibilitat Metro. Dissenyant el manual d'atenció, comunicació i informació al client amb discapacitat i dues línies de treball per al col·lectiu de discapacitat intel·lectual (amb decàleg d'atenció al client divers i manual de l'usuari divers).

Infraestructures Metro. Treball tècnic d'assessorament i revisió dels projectes del Departament de Territori alineat amb el compromís de plena accessibilitat per al 2024.

3. Ascensors i Escales Mecàniques. Incorporació de vinils a les portes dels ascensors per evitar atrapaments de mans, especialment de nens.

4. Protecció Civil. S'ha creat un grup de treball per desenvolupar un Pla d'evacuació per a persones amb discapacitat.

5. Trens. Millores d'accessibilitat implementades en la licitació de la compra de trens amb un informe tècnic molt rigorós.

6. Diversitat Interna. Presentació d'un protocol de pràctiques inclusives.

7. Innovació. Protocols de sinèrgia i cerca d'enginys en matèria d'accessibilitat entre els agents de TMB.

8. Formació. Disseny dels continguts del Pla de formació, gran esforç en matèria de formació en accessibilitat formant a prop de 1.600 persones de la plantilla.

Accessibilitat Universal

9. Tecnologia. Grans avanços en la navegació per a persones amb discapacitat visual amb l'aplicació TMBApp.

10. Senyalització. En marxa millores amb la creació de pautes de comunicació i disseny de continguts amb lectura fàcil i criteris universals i amb perspectiva de gènere.

11. Accessibilitat Universal. Desenvolupament en fase pilot del nou punt SOS accessible amb desfibril·lador incorporant tots els criteris d'accessibilitat.

Pròrroga del Conveni per a la regulació de l'accés dels escúters al transport públic

Per donar continuïtat a la prova pilot per a la futura regulació de l'accés d'escúters per a persones amb mobilitat reduïda als principals transports públics de l'àrea metropolitana de Barcelona. S'han afegit la resta d'operadors de l'AMB, el TRAM i la resta de municipis de l'Àrea Metropolitana.

Certificació de la gestió d'accessibilitat

Ens trobem en procés de la Certificació en Gestió de l'Accessibilitat Universal a les xarxes de TMB d'acord amb les normes d'AENOR: UNE 170001-1 i UNE 170001-2.

Accessibilitat Universal

Comissió d'accessibilitat física de Metro a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD)

En paral·lel a la Comissió creada de bus, també s'han fet trobades amb els representants de l'IMPD i la Direcció d'Operacions del metro.

Grup motor d'Accessibilitat Universal de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

Constituint per 7 municipis, l'AMB, la *Confederación Española de Personas con Discapacidad Física y Orgánica* (COCEMFE) i TMB. Es tracta d'elaborar un pla d'accessibilitat participatiu.

Auditoria de parades i estacions de Barcelona

S'han fet diverses reunions per tal d'iniciar un procés de revisió i millora de les patologies en matèria d'accessibilitat que evidencia l'auditoria realitzada per l'IMPD, juntament amb l'Observatori de la Discapacitat Física i l'assessoria tècnica del departament d'Accessibilitat de TMB.

Accessibilitat Universal

Formació i Pla de Formació en Accessibilitat

En línia amb el desenvolupament del Pla de Formació i els diferents perfils de grup definits en aquest darrer exercici, s'han realitzat accions formatives i de sensibilització a:

Negoci	Empleats	2017	2018	2019
	Agents Atenció al Clients (AACC)	321	275	468
	Auxiliars de Control i Informació (ACI)	-	-	37
	Tècnic d'Operació de Línies Automàtiques (TOLA)	-	188	20
	Comandament Tècnic Operatiu (CTO)	158	-	32
	Responsable Operatiu de Zona (ROZ)	-	-	6
	Conductors	-	-	387
	Comandament de Grup Operatiu de Línia (CGOL)	-	23	6
	E- learning	-	-	640
	Comissió Executiva	-	12	-
Total		479	498	1.596

Accessibilitat Universal

L'objectiu és actualitzar els coneixements previs i adquirir noves eines per al desenvolupament de les respectives funcions a l'Organització, per tal de gestionar i atendre correctament a l'usuari amb diversitat funcional.

Consultoria tècnica en Accessibilitat Universal. Assessorament intern

Des de l'Oficina Tècnica d'Accessibilitat, s'ha iniciat una important tasca d'assessorament tècnic en matèria d'accessibilitat a diversos departaments de TMB.

Millorant l'accessibilitat cognitiva a la xarxa de Metro

Arran del diagnosi d'accessibilitat realitzat l'any passat en col·laboració amb la Federació Catalana de Discapacitat Intel·lectual (Dincat), s'està treballant en un guia d'ús de la xarxa per a persones amb discapacitat intel·lectual i els seus familiars, per millorar la seva experiència de viatge. D'altre banda, s'està elaborant una manual(protocol d'actuació) d'atenció al client amb discapacitat intel·lectual per als empleats/des de metro.

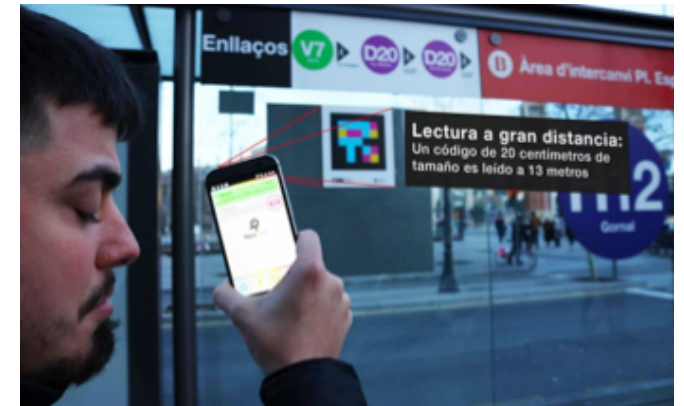
Accessibilitat Universal

Etiquetes intel·ligents. NaviLens

Es tracta d'un desenvolupament capaç de facilitar la informació i guiat dels sistemes de senyalització i informació corporativa al client amb diversitat.

S'ha tingut en compte els suggeriments i observacions dels usuaris i tècnics de l'ONCE dirigits a la millora del sistema.

La valoració positiva del sistema avala aquest projecte de desplegament del NaviLens com un element de suport a la senyalització dirigida a les persones amb discapacitat visual, complementari a la senyalització estàndard en les xarxes de TMB.

Accessibilitat Universal

Obres	Estacions	Observacions
Nova Construcció	Provençana – L10 Sud	Noves estacions accessibles a persones amb mobilitat reduïda i persones amb discapacitat (PMR)
	Ciutat de la Justícia – L10 Sud	
Rehabilitació	Jaume I – L4	Han finalitzat les obres d'adaptació de l'estació.
	Vallcarca – L3	

El percentatge d'estacions adaptades se situa en un 92% de la xarxa.

Totes les actuacions han estat realitzades per la Generalitat de Catalunya amb l'acompanyament i validació d'infraestructures de Metre i l'Oficina Tècnica d'Accessibilitat Universal.

Altres actuacions

- Reunió de la Comissió d'Accessibilitat de l'ATUC
- Reunió de l'Associació de Professionals de l'Accessibilitat (ASEPAU)

Accessibilitat Universal

Distincions en matèria d'Accessibilitat

- El projecte NaviLens de TMB, finalista dels guardons internacionals que va concedir la UITP
- TMB va rebre el Premi Ricard Vaccaro en la categoria d'Accessibilitat i Disseny Universal
- Distinció anual d'ALAMYS a TMB per la implantació de NaviLens per a persones invidents
- Bona nota per a les xarxes de TMB en un estudi sobre accessibilitat del transport a l'Estat

El document Estudio integral sobre *“La accesibilidad a los medios de transporte público en España”*, impulsat pel Real Patronato sobre Discapacidad, assenyalava TMB com un operador amb un índex molt alt d'accessibilitat.

**Mobilitat
amb
valors**

TMB **Fundació**
Transports Metropolitans
de Barcelona